

Jorma Koivuniemi
Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon markkinointi ja
opetussuunnitelman toteutuminen Keski-Pohjanmaan
maaseutuopistossa

Opinnäytetyö

Kevät 2013

Maa- ja metsätalouden yksikkö

Metsätalouden koulutusohjelma

Metsätaloustuotanto

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Maa- ja metsätalouden yksikkö

Koulutusohjelma: Metsätalouden koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Metsätaloustuotanto

Tekijä: Jorma Koivuniemi

Työn nimi: Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon markkinointi ja opetus-suunnitelman toteutuminen Keski-Pohjanmaan maaseutuopistossa

Ohjaaja: Tapani Tasanen

Vuosi: 2013

Sivumäärä: 35

Liitteiden lukumäärä: 3

Suomessa ammatillinen koulutus elää murroksen vaiheita. Suomen valtio joutuu säästämään ja karsimaan myös opetus - ja kulttuuriministeriön budjetista. Aloituspaiikkoja siirretään Etelä-Suomeen, koska siellä on osa oppilaista jäänyt peruskoulun jälkeen ilman aloituspaiikkoja. Koulutustarjontaa on valtakunnassa laajalti ja koulutusaloja on suuri määrä. Tämä luo kasvavaa tarvetta kehittää markkinoin näkyvyyttä eri koulutusaloilla. Opetussuunnitelmien täytyy toimia hyvin, jotta ne tukisivat markkinointia.

Tässä tutkimuksessa on selvitetty Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon markkinoinnin kohdentamista ja opetussuunnitelman onnistumista. Tutkimus on rajattu aikuisopintoihin. Tästä linjasta on tutkimuksessa käytetty työnimeä riistalinja. Haastattelututkimuksella selvitettiin jo opintonsa päättäneiden riistalinjalle hakeutuneiden oppilaiden taustoja ennen ja jälkeen opintojen. Puhelinkyselytutkimus tehtiin 40:lle eri henkilölle.

Koulutukseen hakeuduttiin suurimmalta osalta työelämästä, keski-ikä oli hakeutumisvaiheen aikana 29 vuotta. Lähes kaikilla oli ainakin toisen asteen koulutus, ja kaikille yhteistä oli suoritettu metsästyskorttitutkinto. Koulutuksen jälkeen seitsemän henkilöä työskenteli koulutusta vastaavalla alalla, osa oli myös hakeutunut muun alan koulutukseen, koska riistamestarin erikoisammattitutkinnon näyttöjä ei ole tois- taiseksi voinut suorittaa missään oppilaitoksessa. Riistalinjan opinnoissa korostui yrittäjäyys, myös opetussuunnitelma tuki koulutuksen järjestämistä ja on pohjana riistalinjan markkinoinnille. Markkinointia voidaan kohdentaa myös niille, jotka eivät ole kiinnostuneita metsästyksestä, sallimalla valinnaisaineita metsästysjaksoissa.

Avainsanat: Riistalinja, riistanhoito, luonto- ja ympäristöala, metsästys, metsästys- matkailu, kaupallinen metsästys

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Agriculture and Forestry, Ähtäri

Degree programme: Forestry

Specialisation: Forestry Production

Author/s: Jorma Koivuniemi

Title of thesis: Questionnaire survey for improving the marketing means and curriculum functionality of the nature and environment education at the Perho unit of the Central Ostrobothnia Rural Institute

Supervisor: Tapani Tasanen

Year: 2013

Number of pages: 35

Number of appendices: 3

Vocational training in Finland is undergoing a period of upheaval at the moment. Finland is compelled to save and also reduce the budget of The Ministry of Education and Culture. There will be more student places in Southern Finland than before, because numerous young people there didn't find a study place in vocational education.

There's a wide variety of training and educational fields in Finland.

This is the reason why there is a growing need to develop the marketing visibility of the different educational fields. The Curricula have to function well to support marketing. This study looks at the marketing direction and how successful the curriculum for a basic degree in nature and environment is at the Perho unit of the Central Ostrobothnia Rural Institute. This study is limited to adult education. The expression Game Line is used as a working title for this study line in this thesis. A phone survey of the background (both before after studying) of 40 graduated students was carried out.

The applicants for the studies came mostly from working life, the average age of the students applying for the studies being 29 years of age. Nearly all of the students had at least a grade two at graduation and a common thing for all of them was that they had a hunting license. After the training seven persons were working in their field of training and some of the other students had already applied for a different field of education. Because competence-based qualifications for the special vocational degree of Game Master have not been available so far, it is difficult to study this vocational field further. Entrepreneurship studies were emphasized in the game line. The curriculum supported the training and also worked as a basis for the marketing of the game line. This study showed that marketing can be directed also towards those not interested in hunting, by allowing them to choose other optional studies during hunting seasons.

Key words: Marketing of education in the field of game and hunting, hunting, hunting tourism, game habitat, commercial hunting

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ	4
Kuvio- ja taulukkoluetelo.....	6
1 JOHDANTO	8
2 KESKI-POHJANMAAN MAASEUTUOPISTO, PERHON YKSIKKÖ	10
3 OPETUSSUUNNITELMA.....	12
3.1 Työkalu opetuksen ohjaavuuteen.....	12
3.2 Opintokokonaisuus ja jakso	12
3.3 Ihmiskäsitys, tiedonkäsitys, ja oppimiskäsitys.....	13
3.4 Riistapainotteisen luonto – ja ympäristöalan opetussuunnitelma	14
4 RIISTAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO	15
5 AINEISTO JA MENETELMÄT	16
6 TULOKSET	17
6.1 Sukupuolijakauma.....	17
6.2 Ikäjakauma.....	18
6.3 Koulutustausta ennen riistalinjalle hakeutumista.....	19
6.4 Työmarkkina-asema ennen koulutusta	20
6.5 Mistä opiskelija sai tiedon koulutuksesta.....	20
7 KOULUTUKSEN JÄLKEINEN TILANNE	22
7.1 Opiskelijoiden nykyiset työpaikat.....	23
7.2 Koulutuksen merkitys työhön hakeutumisessa	24
7.3 Koulutuksen merkitys	24

7.4 Koulutuksen jälkeinen jatkokoulutus	26
7.5 Jatko-opinnoista yleisesti	26
8 OPETUSSUUNNITELMAA KOSKEVAT KYSYMYKSET	27
8.1 Opetussuunnitelman toteutuminen.....	27
8.2 Tärkeimmät opintojaksot	28
9 MUITA OPISKELIJOIDEN MIELIPITEITÄ.....	29
10RIISTALINJAN MARKKINOINTI JA METSÄORGANISAATIOT ...	30
11JOHTOPÄÄTÖKSET	31
LÄHTEET	34
LIITTEET	35

Kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuvio 1. Ilmakuva Perhon yksiköstä.	10
Kuvio 2. Perhon sijainti Suomen kartalla. Maaseutuopiston kuva-arkisto	11
Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma.	17
Kuvio 4. Vastaajien ikäjakauma.	18
Kuvio 5. Koulutustausta ennen riistalinjalle hakeutumista.	19
Kuvio 6. Työmarkkina-asema ennen koulutusta.	20
Kuvio 7. Mistä opiskelija sai tiedon koulutuksesta.	20
Kuvio 8. Koulutuksesta kulunut aika.	22
Kuvio 9. Nykyinen työpaikka.	23
Kuvio 10. Koulutuksen merkitys työhön hakeutumisessa.	24
Kuvio 11. Lähde: Aikuiskoulutustutkimus 2006. Tilastokeskus.	25
Kuvio 12. Jatko-opinnot.	26
Kuvio 13. Opetussuunnitelman toteutuminen.	27

Kuvio 14. Tärkeimmät opintojaksot..... 28

Kuvio 15. Muita mielipiteitä. 29

1 JOHDANTO

Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikkö on vuodesta 1995 järjestänyt riistapainotteista luonto- ja ympäristöalan koulutusta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on asettanut tavoitteeksi aloituspaikkojen vähentämisen toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa. Tämä tarkoittaisi esimerkiksi Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä sitä, että aloituspaikkoja supistetaan noin 700 opiskelijalla vuoteen 2016 mennessä. Vastaavasti pyritään siihen, että Etelä-Suomessa lisätään toisen asteen aloituspaikkoja. Syyksi mainitaan se, että Etelä-Suomessa on jäänyt nuoria peruskoulun jälkeen ilman aloituspaikkaa. Näin toimiessa ei kuitenkaan toteudu valtakunnallinen tasa-arvo. Kilpailutilanne on ollut jo tähän saakka järjestäjien kesken varsin voimakasta.

Tämän opinnäytetyön aiheena on Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön riistapainotteisen luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon markkinointi ja opetussuunnitelman toteutuminen ja oppilaitten lähtötilanne ja hakeutuminen perustutkintoon. Tästä linjasta käytetään tässä tutkimuksessa myöhemmin sanaa riistalinja. Opinnäytetyö antaa vastauksia siihen, onko markkinointitapaa muutettava oikean kohderyhmän löytymiseksi ja opiskelijavolyymien turvaamiseksi riistalinjalle. Tämän selvittämiseksi on haastateltu yhteensä 40 riistalinjan entistä ja nykyistä opiskelijaa.

Keski-Pohjanmaan maaseutuopistosta Perhon yksiköstä valmistuneilta oppilailta kysyttiin, antoiko koulutus valmiuksia työelämään siirtymistä varten ja vahvistiko koulutus mahdollisuuksia työmarkkinoilla ja mitkä olivat tärkeimpiä opetuksen osa-alueita työelämään siirtymisen kannalta.

Kuinka kauan koulutuksesta on kulunut aikaa?

Mikä on tämänhetkinen työsi?

Mikä merkitys koulutuksella oli työhön hakeutumisessa?

Miten koulutus vahvisti asemaasi työmarkkinoilla?

Oletko hakeutunut koulutuksen jälkeen jatkokoulutukseen?

Miten opetussuunnitelma mielestäsi toteutui?

Mitkä olivat mielestäsi kolme hyödyllisintä opetuksen osa-aluetta työelämään siirtäessä?

Mitä muuta haluat sanoa?

Markkinointitoimenpiteiden vaikutuksia on hyvä mitata ja seurata, jotta niihin voidaan vaikuttaa. Markkinointitutkimus mittaa myynnin ja mainonnan tuloksellisuutta ja kehitystä sekä markkinointikanavien toimivuutta ja keskinäisiä eroja. Havaitsemalla, mikä vaikuttaa asiakkaisiin halutulla tavalla sekä minkä kanavan kautta markkinointiviesti tavoittaa asiakkaat parhaiten, voidaan saada aikaan tuloksellisempaa markkinointia. (Bergström, Leppänen 2007)

Tämä opinnäytetyö on työyhteisön kehittämistyö.

2 KESKI-POHJANMAAN MAASEUTUOPISTO, PERHON YKSIKKÖ

Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto kuuluu, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymään, jonka hallinto on Kokkolassa. Koulutusyhtymällä on koulutuksen järjestämisoikeutta varsin laajasti. Yhtymässä opiskelee kaikkiaan noin 2700 opiskelijaa. Maaseutuopisto järjestää maaseudun ammattien koulutusta maa-seutuyrittäjyyteen tähtävällä painotuksella kouluttaen maakunnan yrittäjille työvoimaa ja reserviä.

Perhon yksikkö kouluttaa peruskoulun käyneitä nuoria. Linjavalinnat ovat:

- hevostenhoitaja
- maaseutuyrittäjä
- levyseppähitsaaja
- luonto- ja ympäristöala, riistapainotteinen.

Perhon yksikössä opiskelee noin 150 opiskelijaa.

Riistapainotteisella linjalla on sekä aikuisopiskeluun että peruskoulun jälkeiseen yhdistelmäutkintoon tähtäävä opiskelumahdollisuus yhdessä Perhon lukion kanssa.

Perhon yksikkö (kuvio 1) kouluttaa koko valtakuntaan luonto- ja ympäristöalan yrittäjyyteen pohjautuvaa työvoimaa.

Kuvio 1. Ilmakuva Perhon yksiköstä. Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön rakennuksia ja oppimisympäristö.

Perhon yksikkö sijaitsee Perhossa (kuvio 2) Keski-Pohjanmaalla Valtatie 13:n varrella. Jyväskylään on matkaa 140 km ja Kokkolaan 100 km. Valtakunnallisesti edullinen sijainti auttaa oppilasrekrytoinnissa. Niinpä opiskelijoita on tullut Perhon yksikköön kaikista ilman-suunnista

Kuvio 2. Perhon sijainti Suomen kartalla. Maaseutuopiston kuva-arkisto.

3 OPETUSSUUNNITELMA

3.1 Työkalu opetuksen ohjaavuuteen

Opetussuunnitelma on tutkinnon keskeinen hallinnollinen ja opetusta ohjaava työkalu. Sen tulee pohjautua olemassa olevaan lainsäädäntöön ja sen oltava sopuissa ammattialan sidosryhmien, kuten elinkeinoelämän, asettamien vaatimusten kanssa. Opetussuunnitelmalla koulutuksen järjestäjä määrittää tutkinnon tavoitteet, sisällöt ja arviointikriteerit. Opetussuunnitelma määrittää koko tutkinnon suoritajaksi, mutta kuitenkin sitä pitää koko ajan kehittää vastaamaan nykyhetken ja tulevaisuuden työelämän tarpeita. Opetussuunnitelma onkin jatkuva kehitysprosessi, jonka toimivuutta on jatkuvasti arvioitava. (Hätönen 2006, 21-22)

Opiskelijan kannalta opetussuunnitelmalla on hyvin keskeinen merkitys opiskelun eri vaiheissa. Ennen opintojen aloittamista sillä on selkeä markkinointitehtävä, jonka avulla luodaan oppilaitoksen ja koulutusohjelman julkista kuvaa mahdollisille tuleville opiskelijoille. Opintojen aikana opetussuunnitelma määrittää ja ohjaa opiskelijaa kohti valmistumista. Hyvä opetussuunnitelma on selkeä ja opiskelua tukeva ja positiivisesti ohjaava. Opiskelijan ohjauksen tulisi mahdollistaa sopivan laajuinen opiskeluvapaus siten, että opiskeluaika ei tarpeettomasti pitene. Opetussuunnitelmasta tulisi myös näkyä ne pedagogiset linjaukset joita koulutusohjelma noudattaa. Nykyaikaisen oppimiskäsityksen mukaisen opetussuunnitelman lähtökohtana on opiskelijan kuviteltu oppimisprosessi, jonka tueksi laaditaan oppimista tukevia oppimistilanteita. Opetussuunnitelma integroi oppiaineita, on joustava ja työelämälähtöinen. (Auvinen 2005, 39, 55)

3.2 Opintokokonaisuus ja jakso

Opetussuunnitelma on kokonaisuus, joka jakautuu oppiainekohtaiseksi opintokokonaisuuksiksi ja edelleen yksittäisiksi opintojaksoiksi. Kääntäen voidaan todeta yksittäisten opintojaksojen muodostavan opetussuunnitelman. Kun opetusta kehitetään, niin työ on tehtävätarkoituksenmukaisesti, jotta kokonaisuus on enemmän kuin osiensa summa. (Keränen T., Virtanen J., 2009)

3.3 Ihmiskäsitys, tiedonkäsitys, ja oppimiskäsitys

Ammatillisen koulutuksen tavoitteet korostavat ammatillisen ja persoonallisen kasvun yhteyttä. Erityisesti nuorten koulutuksessa tavoitteena on persoonallisuuden monipuolinen kehitys ja kasvu yhteiskunnan aktiiviseksi ja vastuulliseksi jäseneksi. Lähtökohtamme on, että jokainen ihminen on arvokas ja ainutkertainen. (Opetussuunnitelma, yhteinen osa, ammatillinen peruskoulutus, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 2009)

Jokaisella on oikeus ihmisarvoiseen elämään ja työhön sekä tasa-arvoisiin itsensä kehittämisen mahdollisuuksiin. Ihmisen perusolemukseen kuuluu pyrkimys hyvään ja ihmisenä kasvamiseen. Ammatilliseen osaamiseen sisältyy tiedollinen perusta ja harjaantumisen kautta muodostunut käytännön taito, joka näkyy sujuvana toimintana ja kyynä ratkaista ongelmia työtilanteissa. Osaamiseen liittyy oman osaamisen arviointitaidot, itsenäinen ongelmanratkaisukyky sekä kyky suhtautua tietoon kriittisesti ja oppia jatkuvasti uutta. Ammattisivistyksessä yhdistyvät vahva ammatillinen osaaminen ja yleissivistys. Se sisältää myös arvo-osaamisen ja sisäistetyn ammattietiikan, joka näkyy vastuullisuutena työn tekemisessä ja työhön sitoutumisessa. Yhä enenevästi tiimeinä yhdessä tehtävä työ edellyttää myös sosiaalista kyvykkyyttä. (Opetussuunnitelma, yhteinen osa, ammatillinen peruskoulutus, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 2009)

Tiedon- ja oppimiskäsityksemme perustana on laaja-alainen konstruktivistinen ajattelu, tekemällä oppiminen ja yhteistoiminnallisuus, tietojen ja taitojen monipuolinen ja syvä oppiminen toteutuu soveltamalla vaihtelevia opetus- ja oppimismenetelmiä, joista on sovittu opiskelijoiden kanssa opintoja yhdessä suunniteltaessa. Ohjaamme nuorta ammatillisen identiteetin löytämiseen, kasvuun ja kehittymiseen. Joustavuus, yksilöllisyys ja valintojen tekemisen vapaus, mutta myös yhdessä oppiminen, sekä aidossa työympäristössä työskentely, kuvaavat tapaamme toimia kouluttajana. Laajennamme ja kehittämme erilaisia yhteistyömuotoja työelämän ja koulutusyksikköjemme välille. Kannustamme opiskelijoitamme elinikäiseen oppimiseen. (Opetussuunnitelma, yhteinen osa, ammatillinen peruskoulutus, Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 2009)

3.4 Riistapainotteisen luonto – ja ympäristöalan opetussuunnitelma

Opetussuunnitelma on laadittu käyttäen suunnittelun perustana luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon perusteita ja tutkinnolle laadittua kansallista näyttöaineistoa. Opetussuunnitelma on laadittu paikalliseen toimintaympäristöön sopivaksi yhteistyössä työelämän kanssa. Opetussuunnitelmaa ja sen toteuttamista kehitetään työelämästä ja opiskelijoilta saadun palautteen perusteella.

Tämän tutkintokohtaisen opetussuunnitelman lisäksi opetustoimintaa ohjaa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän strategia sekä opetussuunnitelman yhteinen osa, jossa on kuvattu koulutusyhtymän opistoissa toteutettavan opetuksen yhteiset periaatteet ja toimintaohjeet. Opintosuunnitelma antaa jatko-opinto valmiudet riistames-tarin erikoisammattitutkintoon.

Riistalinjan opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa on liitteessä 3. luonto- ja ympäristöalan perustutkinto, riistapainotteinen.

4 RIISTAMESTARIN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

Riistamestarin erikoisammattitutkinto suoritetaan näyttötutkintona. Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan alan vaativimpien työtehtävien hallinta ja syvällistä osaamista jollakin ammatin erikoisalueella. (Keränen T., Virtanen J. 2009)

Riistamestarin erikoisammattitutkinnon perusteissa ammattitaitovaatimukset on määritelty tasollisesti siten, että henkilö, jolla on alan peruskoulutus tai sitä vastaavat tiedot ja lisäksi täydentäviä sekä syventäviä opintoja ja noin viiden vuoden riista-alan työkokemus, pystyy todennäköisesti suoriutumaan erikoisammattitutkinnosta. Erikoisammattitutkinto ei yksin anna jatko-opintokelpoisuutta, mutta yhdistettynä ammattitutkintoon tai alle 120 opintoviikon perustutkintoon se antaa yleisen kelpoisuuden ammattikorkeakouluopintoihin.

5 AINEISTO JA MENETELMÄT

Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön oppilasrekisteri ja yhteystiedot olivat käyttävissä vuodesta 2001 alkaen. Yhteystiedot olivat luonnollisesti joiltakin osin vanhentuneet. Hyvin monesti puhelinkontakti saatiin numerotiedustelun kautta. Tutkimus kohdistettiin aikuisopiskelijoihin.

Tutkimus suoritettiin satunnaisotantaan perustuvana haastattelututkimuksena. Puhelimella otettiin yhteyttä eri luokkaryhmien opiskelijoihin, jotka opiskelivat Maaseutuopistossa vuosina 2001-2012. Vastauksia pyydettiin ja saatiin 40 henkilöltä. Kyseinen lukumäärä takaa riittävän tietopohjan tutkimukselle. Haastattelun suoritti tutkimuksen tekijä itse. Kaikki vastaajat suhtautuivat tutkimukseen myönteisesti alkuesittelyn ja orientoinnin jälkeen. Haastattelun pohjana käytettiin tutkimuksen tekijän laatimaa kyselylomaketta. (Liite 2.)

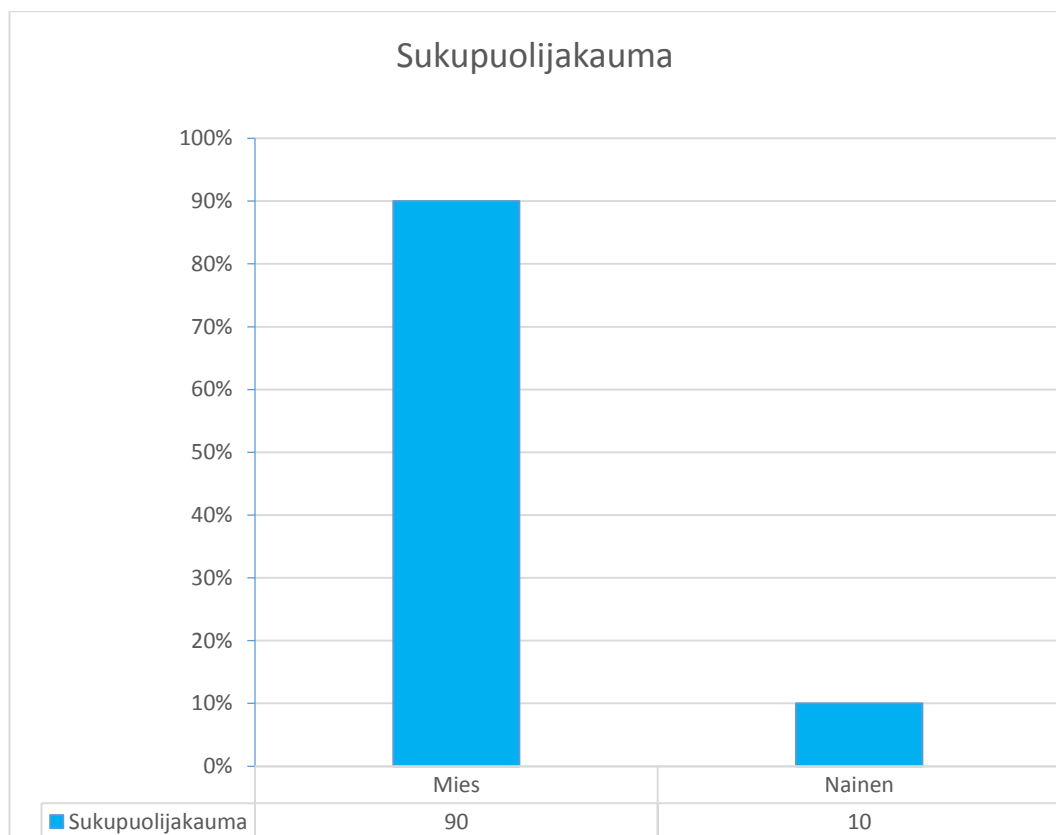
6 TULOKSET

6.1 Sukupuolijakauma

Tutkimuksessa haastateltiin neljää naisopiskelijaa ja 36 miesopiskelijaa. Kuviosta 3 käy ilmi, että opiskelijoista suurin osa (90 %) on sukupuoleltaan miehiä. Linjalle on tullut vuosittain 1-2 naisopiskelijaa.

Metsästyskortti on yhtenä tärkeänä vaatimuksena alan opintoihin pääsulle. Metsästäjätkintokoulutusta ei ole opetusjaksoilla.

Saatua suhdelukua voidaan verrata koko valtakunnan metsästäjien sukupuolijakaumaan. Metsästäviä naisia on nyt yli 17 500. Naismetsästäjien määrä on kuitenkin ollut vahvassa kasvussa. Suomessa on runsaat 310 000 rekisteröityä metsästäjää, joista 234 000 metsästi vähintään kerran vuonna 2011. (Metsätilastollinen vuosikirja., 2012)

Kuvio 3. Vastaajien sukupuolijakauma.

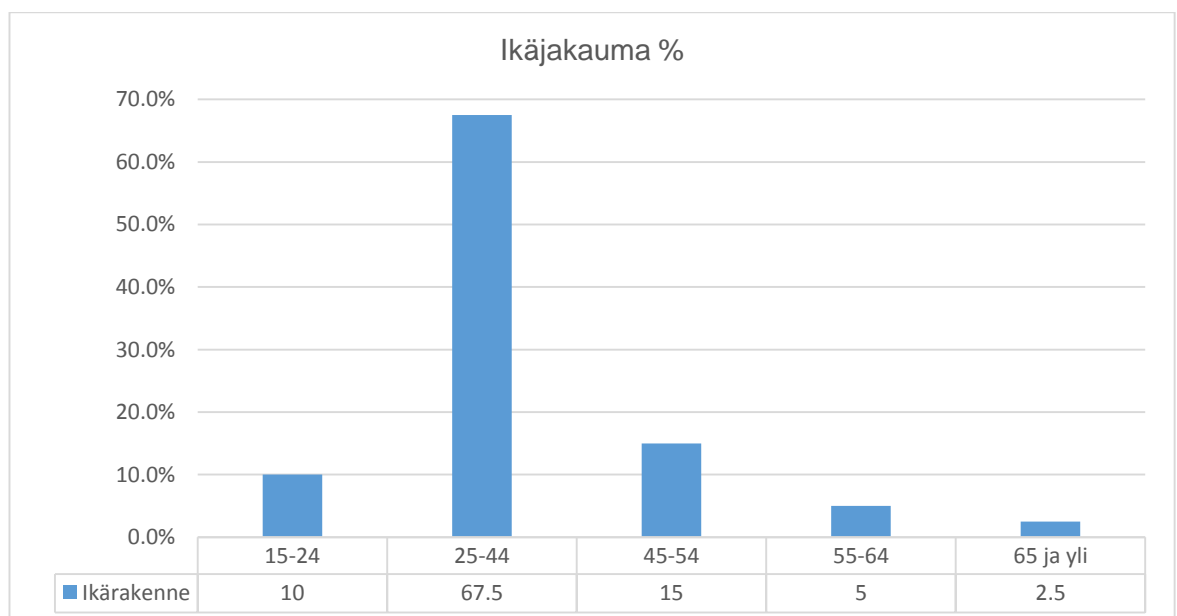
Väkilukuun suhteutettuna metsästäjien määrä on Suomessa korkea verrattuna muihin Euroopan maihin. (Metsästäjäliitto)

Koulutukseen hakeudutaan metsästäystä harrastavien parista, ja metsästäjät ovat pääasiassa mieshenkilöitä. Sukupuolijakauma tulee mitä todennäköisimmin säilymään samanlaisena, miespainotteisena.

Haluttaessa laajentaa markkinointia myös muille kohderyhmille kuin metsästäjille on valintaperusteista poistettava metsästäyskortin välttämättömyys. Valinnaisainevalikoimaa voisi laajentaa myös muihin aineisiin kuin metsästäykseen. Siten olisi mahdollista lisätä alalle hakeutuvien opiskelijoiden määrää.

6.2 Ikäjakauma

Ikäjakauman määrittelyssä halutaan selvittää, mikä on keskiarvoikä riistapainotteiselle ympäristö- ja luonnonhoitajalinjalle hakautumisessa. Ikäkysymys on jaettu neljään ryhmään kymmenen vuoden ryhmytyksellä, poikkeuksena ikäryhmä 25-44, joka käsittää 20 vuotta, koska koulutuksellisesti tällä ikäryhmällä on suurin potentiaalinen hyöty elinkeinoelämän kannalta. Kuviossa 4 näkyy riistalinjalla opiskelleiden henkilöiden ikäjakauma.

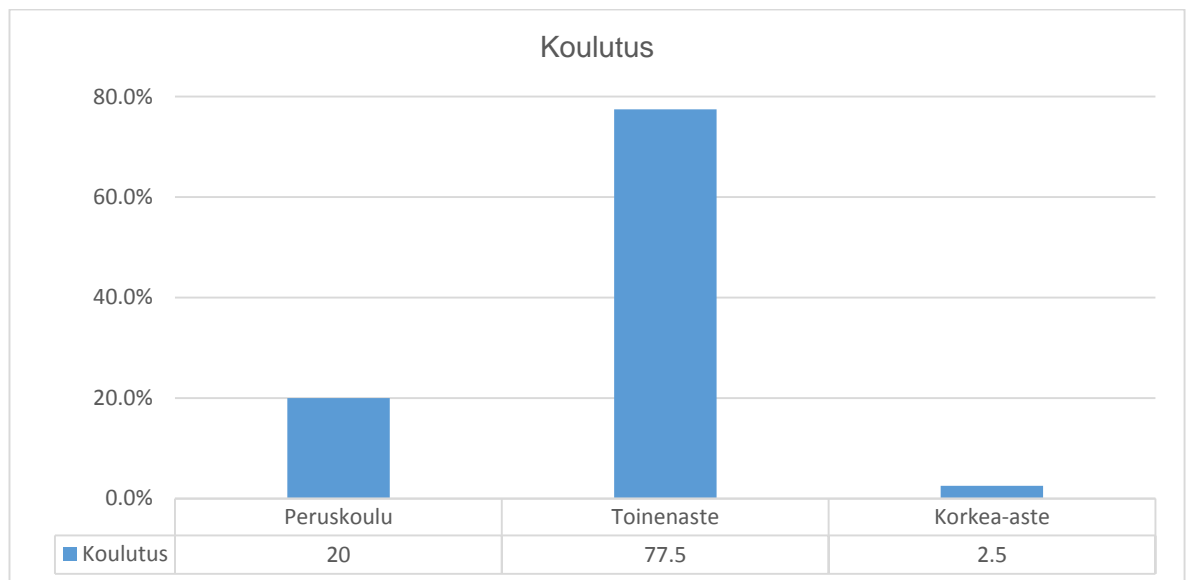

Kuvio 4. Vastaajien ikäjakauma.

Kuviosta 4 voidaan todeta, että ikäryhmässä 25-44 on yhteensä 67,5 % vastaajista. Ikä tarkoittaa tutkimuksen teon aikana ollutta ikää. Kuvio näyttää selvästi suunnan mille ikäryhmälle markkinointi on tarkoituksenmukaisinta kohdentaa.

Opiskelemaan tullessa keski-ikä on ollut 29 vuotta. Tutkimuksen perusteella pitää markkinointi kohdentaa aikuisopinnoissa 20 - 30 vuotiaille henkilöille. Yhdistelmä-tutkinnon valitsemista markkinoidaan luonnollisesti peruskoulun päättävälle luokalle.

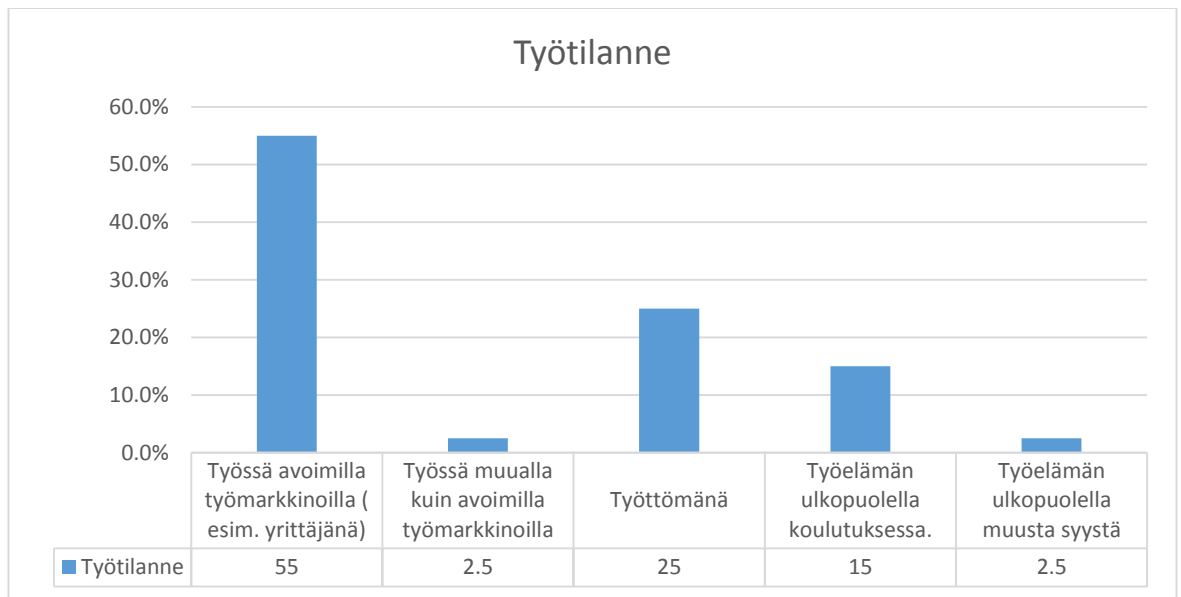
6.3 Koulutustausta ennen riistalinjalle hakeutumista

Kuvio 5. Koulutustausta ennen riistalinjalle hakeutumista.

Kuviosta 5 käy ilmi, että suurin osa riistalinjalle hakeutuneista oppilaista on suorittanut ammattikoulun. Usein on suoritettu metalli- tai rakennusalan ammattitutkinto. Tämän perusteella ei voi olettaa, että potentiaalinen hakeutuminen riistalinjalle tapahtuisi vain peruskoulupohjalta. Toisen asteen käyneitä on suurin osa. Markkinoinnin kohderyhmän löytäminen toisen asteen käyneitten joukosta on kohtalaisen vaikeaa.

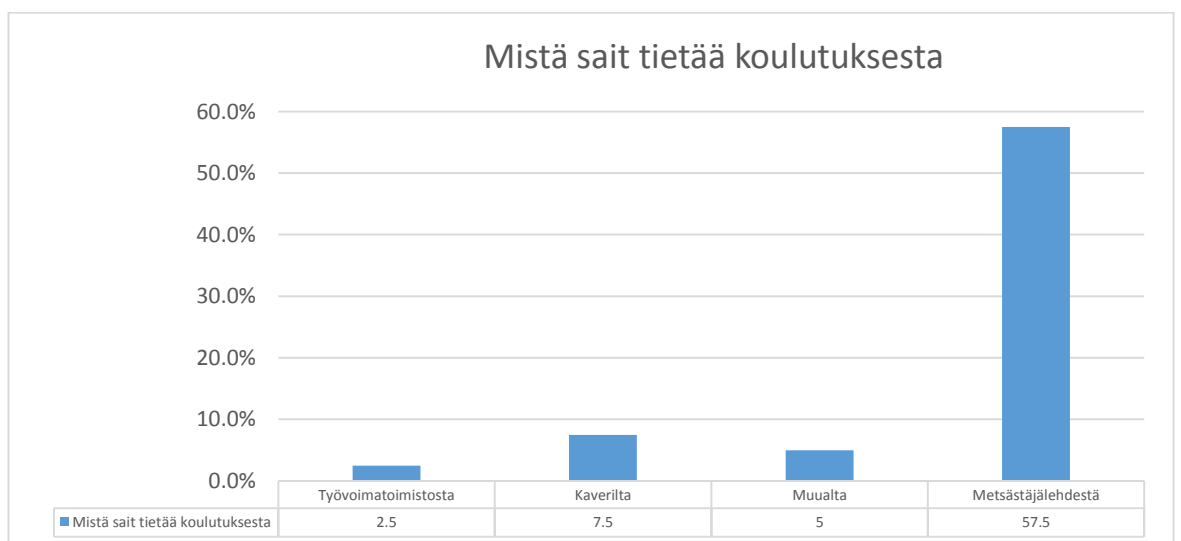
6.4 Työmarkkina-asema ennen koulutusta

Kuvio 6. Työmarkkina-asema ennen koulutusta.

Kuviosta 6 voidaan todeta, että yli puolet riistalinjalle tulleista oppilaista on ollut työssä avoimilla työmarkkinoilla, eikä suinkaan työttöminä. Tämä vaikeuttaa jälleen kohderyhmän löytämistä, koska ei voida suoraan olettaa, että henkilöt löytyisivät lomautettujen tai työttömien joukosta.

6.5 Mistä opiskelija sai tiedon koulutuksesta

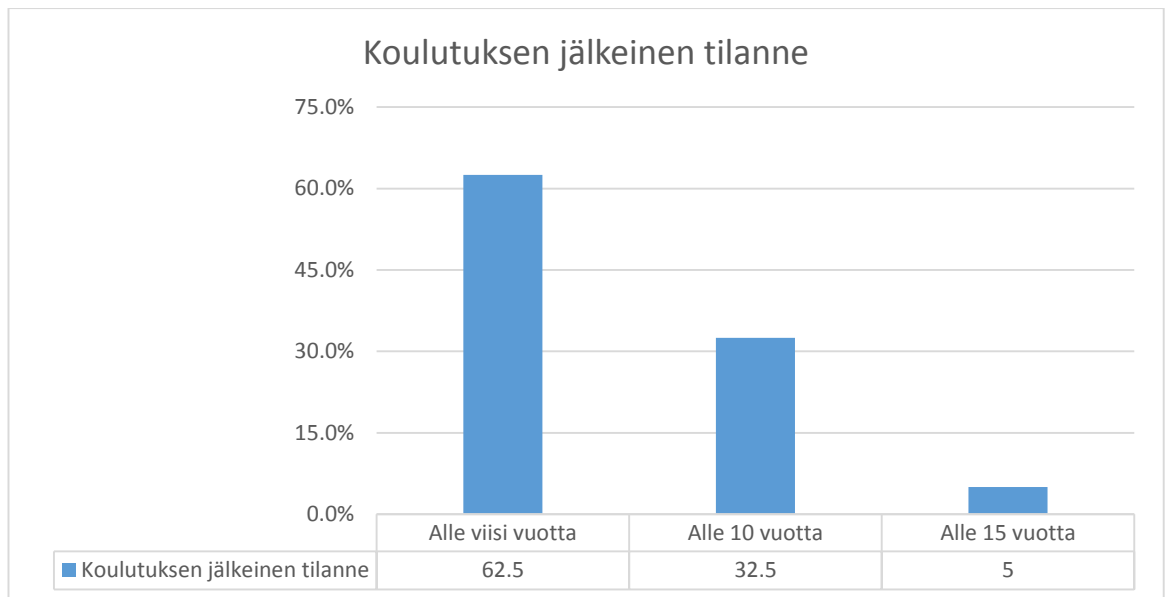
Kuvio 7. Mistä opiskelija sai tiedon koulutuksesta.

Kuviosta 7 käy ilmi, että suurin osa opiskelijoista oli löytänyt tiedon koulutuksesta Metsästäjä-lehdestä. Facebookin kautta linjan löytäneitä henkilöitä ei ollut yhtään. Mahdollisesti facebookin kautta tapahtuva markkinointi on kuitenkin otettava huomioon jatkossa, koska oppilaitoksella on omat facebook-sivut. Kaksi henkilöä oli saanut tiedon muualta eli työnantajaltaan työttömyysuhan alaisena.

Työnantajan on ennen irtisanomispäätöstään selvitettävä mahdollisuudet tarjota työntekijälle muuta työtä yrityksessä. Taloudellisista ja tuotannollisista syistä irtisanotun henkilön mahdollisimman nopeaa työllistymistä pyritään auttamaan muutosturvalla. Irtisanotun noudattaessa työllistymissuunnitelmassa sovittuja toimenpiteitä hän saa korotettua työttömyysturvaa. (Tulkki ja Vakkuri 2012, 65)

Opintoluotsi.fi koulutustietoa ei oltu käytetty, vaikka opetushallituksen palvelu koostaa yhteen kaikki verkosta löytyvät koulutustiedot. Koulutusalat on siinä jaoteltu yhdeksään luokkaan. Jokaisella koulutuslalla esitellään alan tutkintoon johtava ammatillinen peruskoulutus, ammattikorkeakoulutus, yliopistollinen koulutus sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnot. Koulutusten esittelysivuille on koottu linkkejä muun muassa koulutusta tarjoaviin oppilaitoksiin, alaan liittyviin ammatinkuvauksiin ja muihin lisätietoihin. (Opintoluotsi.fi)

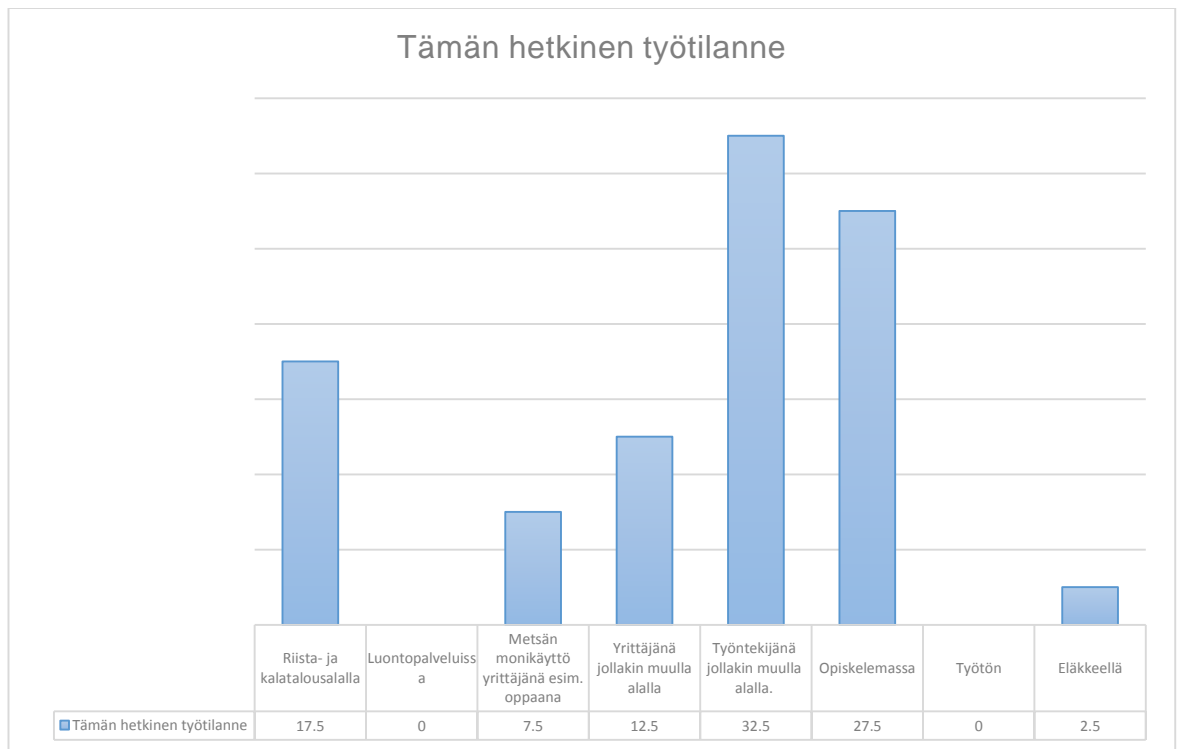
7 KOULUTUKSEN JÄLKEINEN TILANNE

Kuvio 8. Koulutuksesta kulunut aika.

Vastanneista henkilöistä yli puolella oli kulunut alle viisi vuotta riistakoulutuksesta, kuten kuviosta 8 käy ilmi. Tutkimus antaa melkein reaaliaikaista tietoa ympäristö- ja luontoalalle työhön sijoittumisesta sekä myös opetussuunnitelman toteutumisesta.

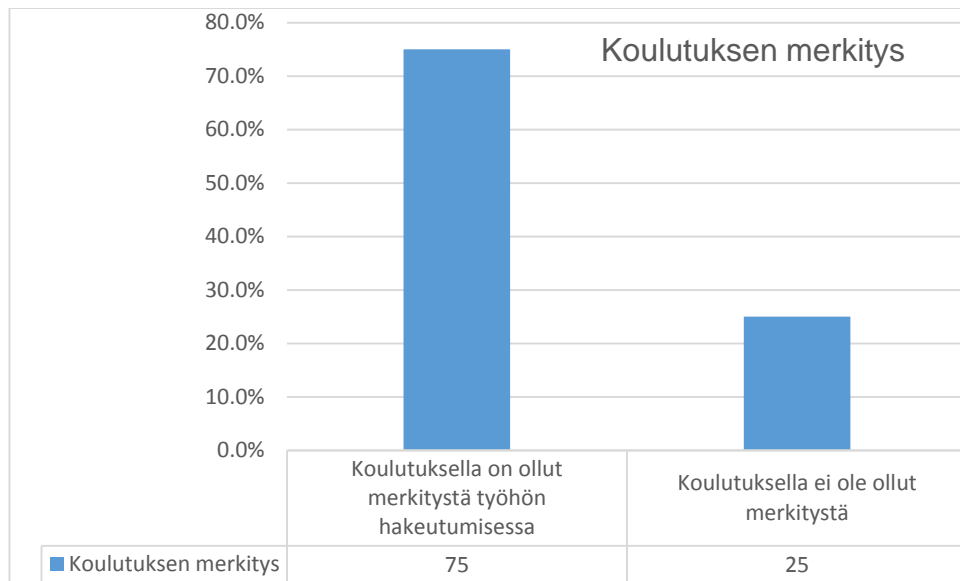
7.1 Opiskelijoiden nykyiset työpaikat

Kuvio 9. Nykyinen työpaikka.

Kuviosta 9 näkee opiskelijoiden nykyiset työpaikat. 32,5% vastaajista työskentelee nykyään työntekijänä jollakin muulla kuin luonto- ja ympäristöalalla. Opiskelemassa on 27,5 %, ja opiskelu tapahtuu muulla kuin luonto- ja ympäristöalalla. Henkilöistä 25 % voidaan katsoa olevan koulutuksen jälkeen koulutustaan vastaavalla alalla, kun tällaisiksi aloiksi lasketaan riista- ja kalatalousala sekä metsän monikäyttö. Moni tutkimukseen vastaajista piti luonto- ja ympäristöalan työmahdollisuuksia suppeina. Yrittäjyysopintojen merkitystä voidaan tämän tutkimuksen perustella pitää opetus-suunnitelmassa myös tärkeänä.

7.2 Koulutuksen merkitys työhön hakeutumisessa

Kuvio 10. Koulutuksen merkitys työhön hakeutumisessa.

Vastaajista 25 % oli sitä mieltä, ettei riistakoulutuksella ollut merkitystä siihen, miten he ovat sijoittuneet työelämään. Lähinnä tämä johtui siitä, että he työskentelivät muulla alalla. Suurin osa piti koulutusta tärkeänä oman itsensä kehittymisen kannalta. Kuvio 10 kertoo selkeästi sen, että jopa 75 % opiskelijoista koki koulutuksella olleen merkitystä työhön hakeutumisessa.

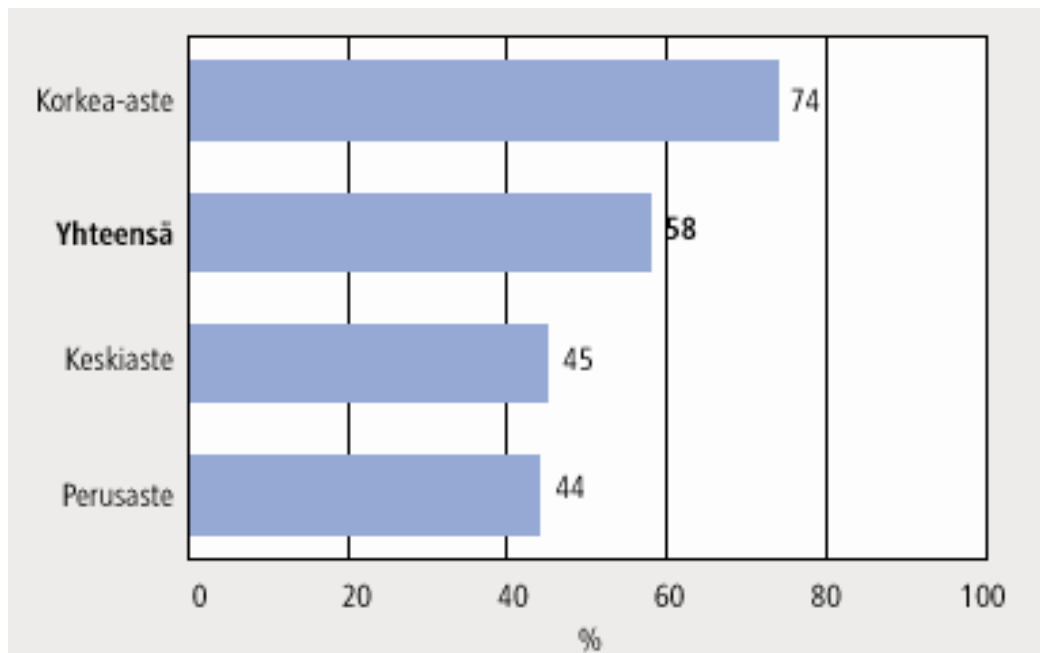
7.3 Koulutuksen merkitys

Aikanaan hankitut tutkinnot eivät riitä kiivastahtisessa työelämässä. Palkansaajat paikkaavat innokkaasti koulutusvajettaan osallistumalla aikuiskoulutukseen, ja osaamisesta ja koulutusmyönteisyydestä on tullut entistä tärkeämpi resurssi. Kunta ja valtio kouluttavat työntekijöitään enemmän kuin yksityinen sektori. (Pohjanpää, 2008)

Joka toinen 18-64 -vuotias työvoimaan kuuluva osallistui vuoden aikana aikuiskoulutukseen työhön tai ammattiin liittyvien syiden takia vuonna 2006. Osallistuneiden osuus oli sama kuin kuusi vuotta aikaisemmin ja 6-7 prosenttiyksikköä suurempi kuin 1990-luvulla. (Pohjanpää ym. 2008.)

Palkansaajista ammatilliseen aikuiskoulutukseen osallistui 58 prosenttia, mikä vastaa runsasta 1,1 miljoonaa 18-64 -vuotiasta. Korkea-asteen koulutuksen saaneet sekä julkisella sektorilla työskentelevät osallistuvat siihen muita useammin. Myös naisten, 25-54 -vuotiaiden, toimihenkilöiden ja kaupunkimaisissa kunnissa asuvien osallistuminen ammatilliseen aikuiskoulutukseen on jonkin verran keskimääräistä yleisempää.

Ammatilliseen aikuiskoulutukseen osallistuminen koulutusasteen mukaan vuonna 2006 (18-64 -vuotiaat palkansaajat) näkyy kuviossa 11.

Kuvio 11. Lähde: Aikuiskoulutustutkimus 2006. Tilastokeskus

7.4 Koulutuksen jälkeinen jatkokoulutus

Kuvio 12. Jatko-opinnot.

55 % riistalinjan käyneistä opiskelijoista oli hakeutunut jatko-opintoihin, kuten kuviossa 12 käy ilmi, mutta lähinnä muille kuin luonto- ja ympäristöaloille. Moni oli ilmoittautunut riistamestarin erikoisammattitutkinnon näyttöihin, mutta se jäi haaveeksi, koska mikään oppilaitos ei ole pystynyt järjestämään näyttöjä. Ne ovat tarkerelleet pahasti koko valtakunnassa.

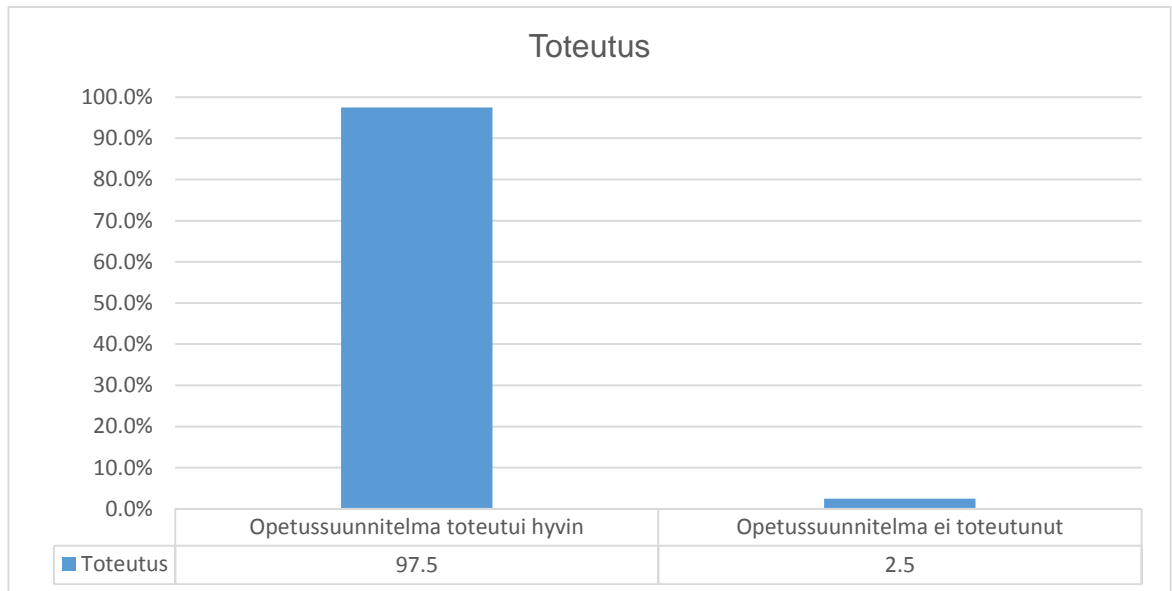
7.5 Jatko-opinnoista yleisesti

Työnantajan ja työntekijän välinen työsopimusperusta on muuttunut. Aikaisempi niin sanottu paternalistinen psykologinen sopimus perustui luottamukseen ja vastavuoroisuuteen; tunnollisesti tehty työ toi varmuuden työsuhteen jatkumisesta. Nyky-yhteiskunnassa kilpailua käydään maailmanlaajuisilla markkinoilla ja hyvinkin nopea-tempoisesti, joten tämän tyyppisen sopimisen aika on ohi.

Sen sijaan työnantaja pyrkii tarjoamaan työntekijöilleen haasteellisia työtehtäviä ja näin takaamaan heidän osaamisensa jatkuvan kehittymisen ja parantamaan heidän työllistymismahdollisuuksiaan. (Alasoini 2006 - 2007.)

8 OPETUSSUUNNITELMAA KOSKEVAT KYSYMYKSET

8.1 Opetussuunnitelman toteutuminen

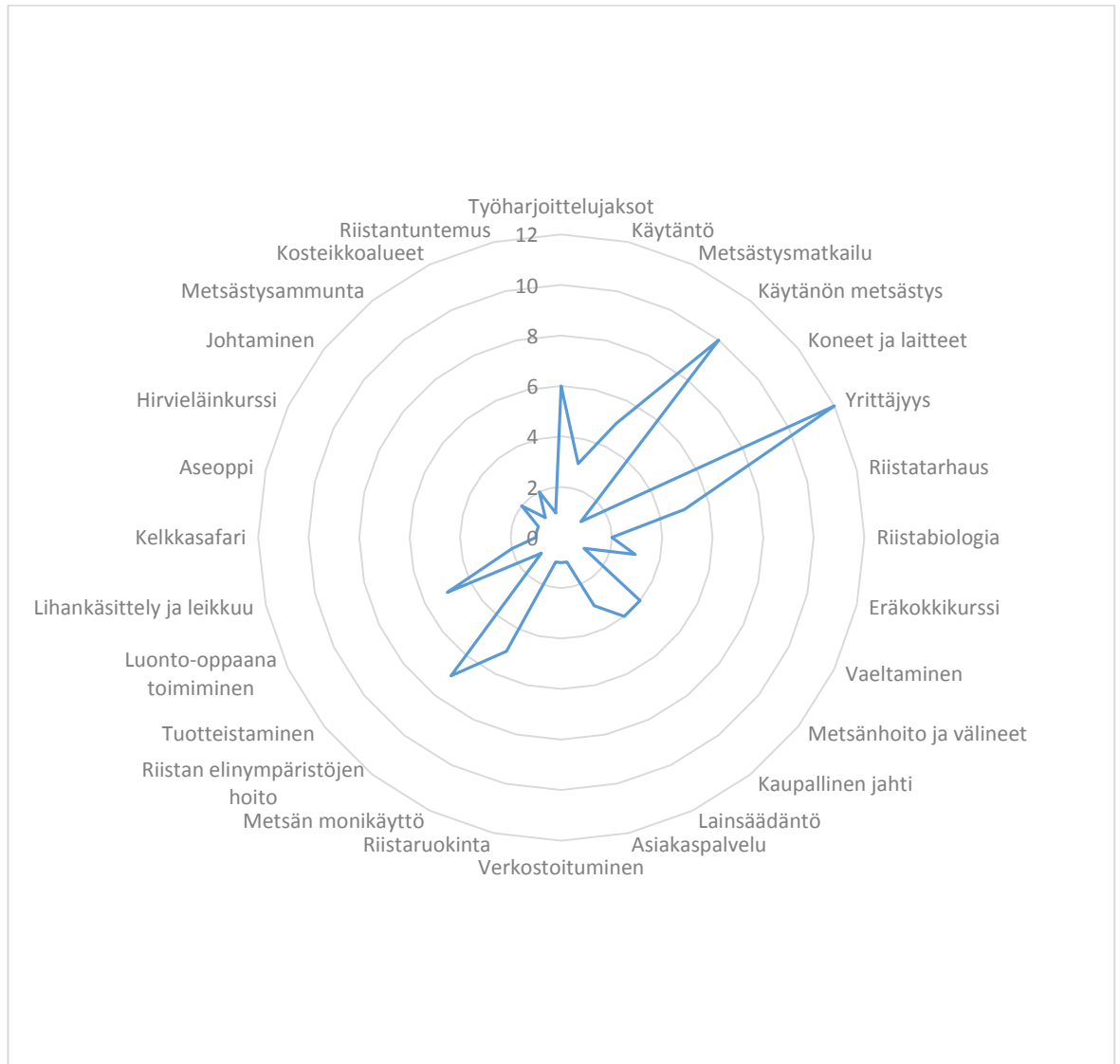

Kuvio 13. Opetussuunnitelman toteutuminen.

Kuviosta 13 näkee sen, että opiskelijoiden mielestä riistalinjan opetussuunnitelma on toteutunut hyvin. Vain n. kaksi prosenttia (yksi henkilö) katsoi, ettei se ole toteutunut. Opetussuunnitelma palvelee positiivisesti markkinointia.

8.2 Tärkeimmät opintojaksot

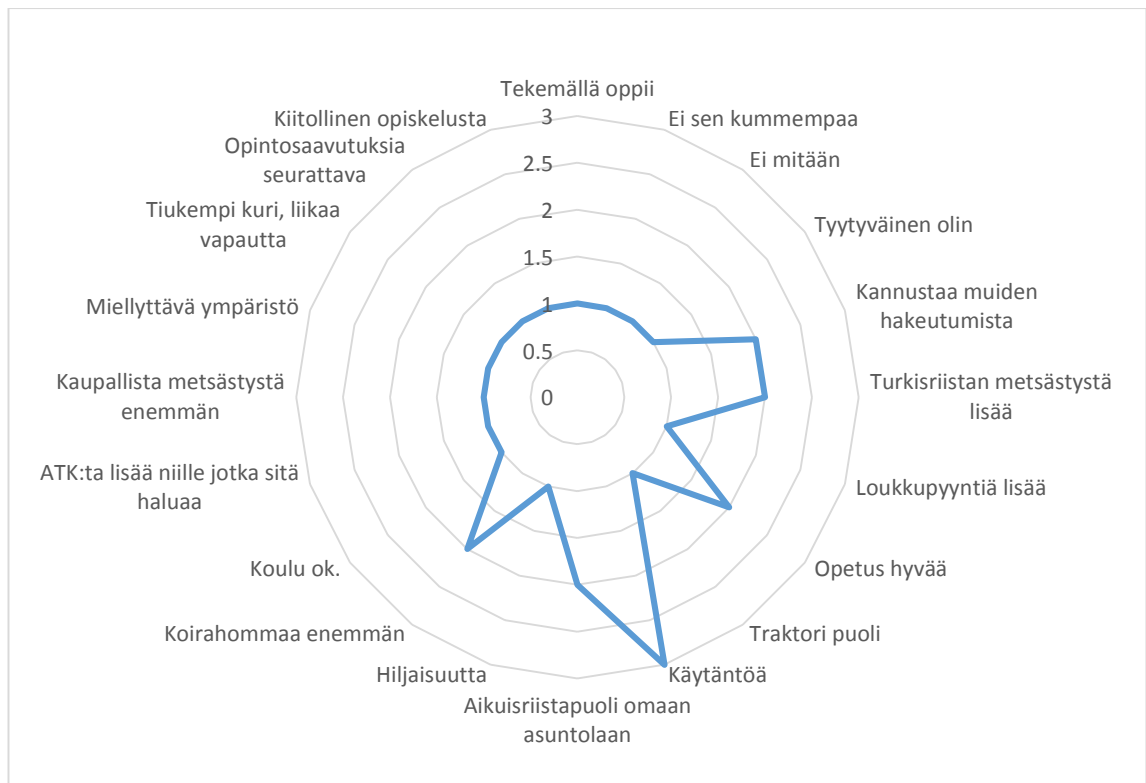
Opiskelijoilta kysyttiin myös sitä, mitä opintojaksoja he pitivät opintojensa kannalta hyödyllisimpinä. Tähän kysymykseen sai vastata omin sanoin mainitsemalla kolme tärkeintä jaksoa.

Kuvio 14. Tärkeimmät opintojaksot.

Lähes kaikkia jaksoja pidettiin tärkeinä. Kuviosta 14 näkee kuitenkin, että eniten mainintoja saivat seuraavat jaksot: yrittäjyys, käytännön metsästys, riistan elinympäristöjen hoito ja työssäoppimisjaksot. Johtaminen ja yrittäjyys integroituvat hyvin monen jaksoson teemaan.

9 MUITA OPISKELIJOIDEN MIELIPITEITÄ

Kuvio 15. Muita mielipiteitä.

Kuviosta 15 näkee opiskelijoiden muita ajatuksia koulutuksesta ja koulusta. ”Vaapaassa sanassa” korostuu käytännön merkitys.

Opiskelijoiden mielestä opiskelussa on lisättävää:

- turkismetsästystä
- loukkupyntyä
- koiraopetusta

Opiskelijoiden muita ajatuksia:

- aikuisten asuntola eri paikkaan nuorten tiloista
- kaveria kannustetaan hakeutumaan riistalinjalle
- opetus on laadukasta
- kuria lisää

10 RIISTALINJAN MARKKINOINTI JA METSÄORGANISAATIOT

Mielenkiintoinen seikka on pohtia metsäorganisaatiota eräänä markkinoinnin kohderyhmänä. Tutkimuksessa kaksi vastaajaa kertoi, että juuri metsäorganisaatiot huolehtivat työntekijöistään, jos henkilö on irtisanomisuhan alaisena.

Metsäalalla on jouduttu vähentämään työvoimaa viime vuosikymmenen aikana. Metsäorganisaatioitten henkilöstöpäälliköille suunnattu koulutusmarkkinointi on otettava huomioon uutena markkinointitekijänä. Isot organisaatiot noudattavat kiitettävällä tavalla työntekijöittensä muutosturvan toteutumista.

Monet metsäyhtiöiden palveluksessa olevat henkilöt harrastavat metsän monikäyttöön liittyviä asioita. On turvallista, jos löytää koulutuksen kautta uuden ammatin tutulta alalta. Myös muut kuin metsäorganisaatioiden henkilökunta käyttävät hyväkseen metsän monikäytön suomia harrastus- tai työmahdollisuuksia.

Lähes kaikki suomalaiset virkistäytyvät luonnossa esimerkiksi ulkoillen, marjastaen, sienestäen tai metsästäen. Aikuiset ulkoilevat keskimäärin 170 kertaa vuodessa, joten luontoympäristöön tehdään vuoden aikana yhteensä yli 600 miljoonaa virkistämiskäyntiä. Valtaosa virkistyskäytöstä tapahtuu jokamiehenoikeuden nojalla. Myös luontomatkailu ohjelmapalveluineen tukeutuu usein metsäiseen luontoon. Niillä ja virkistyskäyttöön liittyvillä maksullisilla palveluilla on suuri taloudellinen merkitys koko maassa ja etenkin paikallisesti. Esimerkiksi kansallispuistojen ja Metsähallituksen retkeilyalueiden kävijöiden laskettiin aikaansaaneen vuonna 2011 paikallistalouteen yhteensä yli 120 miljoonan euron tulovaikutukset ja lähes 1 600 henkilötyövuoden työllisyysvaikutukset. (Metsätilastollinen vuosikirja., 2012)

11 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimustyön ajankohta osuu aikaan, jolloin ammatillisen koulutuksen supistukset astuvat voimaan muutaman vuoden päästä 2016. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymänkin aloituspaikkoja vähennetään. Opiskelijakohtaiset yksikköhinnat ”jäädytetään”. Kaikki tämä aiheuttaa taloudellista huolta koulutuksen järjestäjille, ja talouden vahvaa tasapainottamista on tehtävä joka sektorilla.

Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikkö profiloituu luonto- ja ympäristöalan riistapainotteiseen koulutukseen. Tästä ovat vahvana näyttönä kosteikkoalueen 44 hehtaarin hankkiminen yksikön omistukseen vuonna 2012. Tarkoitus on harjoittaa riistatarhausta villilihan tuotantoa varten. Profiloitumista on myös lihan jatkojalostukseen tarkoitetun teurastamon valmistuminen keväällä 2013.

Tavoite on, että kaikki yksikön koulutustarjonnassa olevat linjat on saatava syksyllä alkamaan täysillä aloituspaikoilla. Tämä tarkoittaa sitä, että oppilaitokseen astuu sisään syksyllä 2013 yli 50 uutta oppilasta. Riistalinjan osuus tuosta määrästä on noin 20 henkilöä.

Riistalinjan markkinointi on kohdistettava 20-30 -vuotiaisiin armeijan käyneisiin nuoriin aikuisiin. Myös keski-ikäiset ovat potentiaalisia tulevia riistalinjalaisia. Mainonnan on tavoitettava myös muulla kuin luonnonvara-alalla työssä käyvät metsästävät ihmiset. Markkinointia voidaan kohdentaa myös henkilöille, jotka eivät metsästä, mutta ovat kiinnostuneita luonnon ja riistan hoitamisesta. Miehet muodostavat koulutuksen pääryhmän myös jatkossa. Markkinoinnin on ehdottomasti tapahduttava pääsääntöisesti Metsästäjä-lehden kautta. Mikäli halutaan muidenkin kuin metsästäjien hakeutuvan koulutukseen, on markkinointikanava löydettävä muilta foorumeilta. Facebook -markkinointi kasvattaa suosiota koko ajan.

Yllättävää tutkimuksen tekijälle on ollut se seikka, että koulutukseen hakeutuu ihmisiä, jotka ovat jo töissä, ja heillä suurimalla osalla on jo jokin toisen asteen tai jopa korkeakouluasteen tutkinto. Tätä asiaa selvittää kuvio 6 ja ammatilliseen aikuiskoulutukseen osallistuminen koulutusasteen mukaan vuonna 2006 (18 -64 -vuotiaat palkansaajat) (kuvio11). Koulutetut henkilöt haluavat ammatillista lisäkoulutusta.

Riistanlinjalle tulevien oppilaiden löytäminen työssäkäyvien joukosta on kuitenkin jokseenkin hankalaa. Edellytyksenä on metsästyskortti ja nuorella armeijan suorittaminen. Jonkin verran joukossa on metsäalan ammatillisen koulutuksen suorittaneita henkilöitä. Riistalinjan koulutukseen on hakeutunut henkilöitä myös muilta kuin luonto- ja ympäristöaloilta, esimerkiksi rakennus- ja metallialalta.

Koulutuksesta oli kulunut yli puolella tutkimukseen vastaajista vain alle viisi vuotta. Tutkimus antaa melko ajankohtaista tietoa siitä, miten linjan suorittaneet ovat sijoittuneet työelämään koulutuksen jälkeen. Seitsemän henkilöä on koulutusta vastaavassa työssä. Moni muulla alalla työskentelevä oli kuitenkin verkostoitumisen kautta tekemisissä myös luontopalveluissa tai metsän monikäytön tuomissa hetkellisissä töissä, esimerkiksi opastustehtävissä. Koulutuksen jälkeen monet ovat työssä työntekijänä jollakin muulla alalla.

Koulutuksen merkitystä työhön hakeutumisessa ei missään vaiheessa kiistetty, vaan suurin osa katsoi siitä olleen hyötyä työmarkkinoille siirryttäessä. Luonto- ja ympäristöalan työpaikkoja pidettiin kuitenkin suppeina. Koulutuksen jälkeen oli hakeuduttu jatko-opintoihin, mutta muulle alalle kuin luonto- ja ympäristöalalle. Riistamestarin erikoisammattitutkinnon näyttöihin oli moni ilmoittautunut. Näyttösuorituksia ei ole kuitenkaan voinut suorittaa, koska niitä ei ole järjestetty. Moni mietti kuitenkin niihin osallistumista, kun näytöt lähtevät taas käyntiin.

Opiskelijat kokivat, että riistalinjan opetussuunnitelma toteutui hyvin. Kaikkia linjan opintojaksoja pidettiin tärkeinä. Opiskelijoiden mielestä opinnoissa ei ole turhia jaksosia. Tärkeimmiksi jaksoksi mainittiin yrittäjäyys, käytännön metsästys, riistan elinympäristöjen hoito ja työssäoppimisjaksot (kuvio 14). Nämä kaikki jaksot ovat käytännönläheisiä.

Opiskelijoiden myönteiset kokemukset opiskelusta ja opetussuunnitelman toteutumisesta ovat tutkimuksen tekijän mielestä erittäin positiivisia asioita, ja niistä on hyöttyä koulutuslinjan markkinoinnissa.

Yrittämisen osuutta on sidottu eri jaksoihin integroimalla niihin johtamista ja oppimista opiskelijoitten omien vahvuuksien ja aikaisemman työelämäosaamisen kautta. Näin yrittämisen osa-alue on korostunut myönteisellä tavalla.

”Vapaassa sanassa” on voinut kertoa näkemyksiä sekä negatiivisista että positiivisista asioista. Hyvin moni näkee opiskelunsa olleen motivoitunutta, ja he lupaavat kannustaa kavereitaan hakeutumaan riistalinjalle. Pienpetometsästystä ja metsästyskoiraan liittyviä asioita voisi opiskelijoiden mielestä olla enemmän. Tiukempaa kuria toivotaan ja opintosaavutusten seuranta voisi olla jaksokohtaista. Opetus- ja oppimisympäristö ovat kuitenkin kauttaaltaan toimivia.

LÄHTEET

Alasoini, T. 2007. Psykologisen sopimuksen murros - hiipivä muutos suomalaisessa työelämässä? Teoksessa: Työ murroksessa. Toim. Antti Kasvio - Johanna Tjäder. Työterveyslaitos, Helsinki.

Auvinen, P., Dal Maso, R., Kullberg, K., Putkuri, P., Suomalainen, K. 2005. Opetussuunnitelma ammattikorkeakoulussa. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulu, Joensuu.

Bergström, Seija & Leppänen, Arja., 2007., *Markkinoinnin maailma*. 8. uudistettu painos., Edita., Helsinki.
http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammattit/

Hätönen, H. 2006 Opetussuunnitelma, Eläköön opetussuunnitelma II, Opas ammatillisen koulutuksen järjestäjille ja oppilaitoksille, Opetushallitus, Helsinki.

Keränen, T., Virtanen, J. 2009., Riistapainotteisen luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon kompetenssiarvioinnin kehittäminen., Tampereen ammatillinen opettajakorkeakoulu.

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Ops/yhteinen osa 2009., Kokkola.

Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto., Ilmakuva. Kuva-arkisto., 2013., Perho.

Koulutustarjonta., Opintoluotsi.fi., [Viitattu 3.5.2013], Saatavana: http://www.opintoluotsi.fi/fi-FI/koulutusalat_ja_ammattit/

Metsien monikäyttö 2012. [Verkojulkaisu]. Helsinki: Metsätilastollinen vuosikirja. [Viitattu 3.5.2013] Saatavana: http://www.metla.fi/metinfo/tilasto/julkaisut/vsk/2012/vsk12_06.pdf

Pohjanpää. K., 2008., Hyvinvointikatsaus 3., Tilastokeskus., Helsinki.

Suomenmetsästäjäliitto., 2013., Suomalainen metsästys., [Viitattu 3.5.2013], Saatavana: <http://www.metsastajaliitto.fi/?q=node/107>

Tulkki. H., Vakkuri M., 2012., SUUNTA., Yhteiskunta, -yritys- ja työelämätiето. Ota-van kirjapaino Oy., Keuruu.

LIITTEET

Liite 1 TYÖSUUNNITELMA

1 TYÖSUUNNITELMA

1.1 Työn tausta

Luonto- ja ympäristöalan koulutuksentarjontaa on järjestetty laajasti 2010- luvulla ja koulutuksen järjestäjien on ollut yhä enenevässä määrin pakko kiinnittää huomiota markkinointiinsa ja sen dynaamisuuteen.

Metsä- ja luonnonhoito kuuluvat kuitenkin edelleen elinkeinojen harjoittamisen ja ammattiensa puolesta maamme peruselementteihin. Tämä työ palvelee ja vahvistaa Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön koulutukseen hakeutuvien määrää ja markkinoinnin segmentointia.

1.2 Työn tavoitteet

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on pohtia luonto- ja ympäristöhoitajiksi aikovien lähtötilannetta koulutukseen hakeutumisvaiheessa sekä selvittää saadun koulutuksen merkitystä myöhempien ammattien harjoittamiseen. Lisäksi tavoitteena on myös selvittää luonto- ja ympäristöhoitajien koulutuksen painopistealueita ympäristönhoidossa sekä erityisesti se, mitä markkinoidaan ja kenelle markkinoidaan.

1.3 Toteutustapa

Tämä opinnäytetyö toteutetaan haastattelututkimuksella ja haastatteluun valitaan opiskelunsa päättäneitä oppilaita ja koulussa olevia opiskelijoita

1.4 Tulosten hyödyntäminen

Vastauksista saatuja tuloksia hyödynnetään Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön markkinoinnissa ja kohderyhmän (uudet opiskelijat) segmentoinnissa sekä koulutusten painopistealueiden kehittämisessä.

1.5 Opinnäytetyön nimiehdotus

Perhon maaseutuopiston riistapainotteiselle luonto- ja ympäristöalalle hakeutuvien opiskelijoiden koulutus- ja työelämätausta ja markkinoinnin kohdentaminen.

1.6 Lähteet

Ympäristön ja luonnonhoidon kirjallisuus

Opetussuunnitelma

Oppilaitoksen opiskelijarekisteri

Metsien monikäytön julkaisut

Riistapainotteisen luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon kompetenssiarvioinnin kehittäminen. Keränen, T ja Virtanen, J. 2009

Liite 2 KYSELYLOMAKE

Kyselyyn perehdytys ja motivointi.

Vastaamalla seuraaviin kysymyksiin osallistut Keski-Pohjanmaan maaseutuopiston Perhon yksikön riistapainotteisen luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon koulutuksen markkinoinnin kehittämiseen. Tämä tutkimus auttaa maaseutuopistoa ennen kaikkea yksikön markkinoinnissa, oikean kohderyhmän löytämisessä sekä segmentoimisessa. Kysymyksiin vastaaminen vaikuttaa ja edistää myös opetussuunnitelman kehittämistyötä.

Kysymysluettelo:

Taustatiedot

Sukupuoli

- Nainen
- Mies

Ikä

- 15 -24 vuotta
- 25 -44 vuotta
- 45 -54 vuotta
- 55 -64 vuotta

Koulutus- ja työelämätausta ennen riistapainotteiselle luonto- ja ympäristöhoitajalinjalle hakeutumista.

- Perusaste (peruskoulu tai kansakoulu)
- Keskiaste (toinen aste)
- Korkea-asteen koulutus (korkeakoulututkinto)

Työmarkkina-asema ennen ko. koulutusta

- Työssä avoimilla työmarkkinoilla (myös yrittäjät)
- Työssä muualla kuin avoimilla työmarkkinoilla (esim. Tukityöllistettynä)
- Työttömänä
- Työelämän ulkopuolella koulutuksessa
- Työelämän ulkopuolella, muusta syystä
- Irtisanottu tuotannollisista ja taloudellisista syistä
- Lomautettu

Varsinaiset kysymykset

Mistä sait tiedon riistapainotteisesta ympäristö- ja luonnonhoitaja koulutuksesta.

- Paikallislehdestä
- Työvoimatoimistosta
- Kaverilta
- Facebookista
- Metsästäjälehdestä

Koulutuksestani on kulunut

- Alle viisi vuotta
- Alle 10 vuotta
- Alle 15 vuotta

Työskentelen tällä hetkellä

- Riista- ja kalatalousalalla
 - Luontopalveluissa
 - Metsän monikäyttöyrittäjänä esim. oppaana
 - Yrittäjänä jollakin muulla alalla
 - Työntekijänä jollakin muulla alalla.
- Millä _____

Koulutuksen merkitys työhön hakeutumisessa (Riistapainotteinen ympäristön- ja luonnonhoitaja)

- Koulutuksesta on ollut hyötyä työsaannissani
- Koulutuksesta ei ole ollut hyötyä sijoittumisessani työelämään

Koulutus vahvisti asemaani työmarkkinoilla

- Merkittävästi
- Ei ole ollut merkitystä

Koulutuksen jälkeinen jatkokoulutus

- Olen hakeutunut jatko-opintoihin
- En ole opiskellut jatko-opintoja

Opetussuunnitelma kysymykset

- Opetussuunnitelma toteutui hyvin
- Opetussuunnitelma ei toteutunut

Opetussuunnitelman osa-alueet

Mainitse kolme opetuksen osa-aluetta, joista sinulle oli eniten hyötyä työelämään siirryttäessä.

—
—
—

Oppilaitten omia mielipiteitä ("vapaa sana")

Liite 3 OPETUSSUUNNITELMA

2.2 Luonto- ja ympäristöalan riistapainotteinen perustutkinto

Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto

Perhon yksikkö

OPETUSSUUNNITELMAN TUTKINTOKOHTAINEN OSA

Luonto- ja ympäristöalan pt. riistapainotteinen luontoyrittäjä

Laadittu 15.04.2006 /

Hyväksytty 28.04.2006 /

Johdanto

Tämä opetussuunnitelma on laadittu käyttäen suunnittelun perustana luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon perusteita, ja tutkinnolle laadittua kansallista näyttöaineistoa. Opetussuunnitelma on laadittu paikalliseen toimintaympäristöön sopivaksi yhteistyössä työelämän kanssa. Opetussuunnitelmaa ja sen toteuttamista kehitetään työelämästä ja opiskelijoilta saadun palautteen perusteella. Tämän tutkintokohtaisen opetussuunnitelman lisäksi opetustoimintaa ohjaa Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän strategia sekä opetussuunnitelman yhteinen osa, jossa on kuvattu on kuvattu koulutusyhtymän opis-toissa toteutettavan opetuksen yhteiset periaatteet ja toimintaohjeet.

1. Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon ja koulutusohjelman tavoitteet

1.1. Alan arvoperusta

Koulutuksen tulee antaa opiskelijoille valmiuksia

- kansainvälisyyteen
- kestävän kehityksen edistämiseen
- teknologian ja tietotekniikan hyödyntämiseen

- laadukkaaseen ja asiakaslähtöiseen toimintaan
- kuluttajaosaamiseen
- työsuojelusta ja terveydestä huolehtimiseen

1.2. Toimialan/alan työtehtävien kuvaus

Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon suorittaneen tulee osata tehdä alan perusteitä ja oman koulutusohjelmansa mukaisia tehtäviä ympäristö vastuullisesti ja luonnon monimuotoisuutta edistäen.

Kannattavan yritystoiminnan edistäminen ja toimiminen ammatin edellyttämien työryhmien jäsenenä on keskeistä.

1.3. Paikallisen toimintaympäristön huomioon ottaminen opetuksen toteuttamisessa.

Tutkinto ja opetus on sopeutettu paikalliseen ja Suomessa riistanhoidon, metsästysmatkailun ja riistankasvatuksen työelämään yhteistyössä alan yritysten kanssa.

1.4. Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen opintojen jälkeen

- alan työtehtäviä on tarjolla riistan tarhauksessa, eräopastuksessa ja luonnonhoidon projekteissa
- jatko-opintokelpoisuus ja mahdollisuudet omalla paikkakunnalla ja muualla
- eräoppaan ammattitutkinto, riistamestarin erikoisammattitutkinto
- luontokartoittaja, riistaeläintieteen opinnot

2. Luonto- ja ympäristöalan perustutkinnon opintojen muodostuminen Keski-Pohjanmaan maaseutuopistossa

2.1. Tutkinnon rakenne

Tutkinnon yhteiset opinnot ja vapaasti valittavat opinnot luetaan hyväksi opiskelijan aiemmista opinnoista. Ammatilliset opinnot (90 ov.) koostuvat:

Tutkinnon yhteiset ammatilliset opinnot - luonto- ja ympäristöalan osaaminen (20 ov.)

Koulutusohjelmittain eriytyvät ammatilliset opinnot- luontoyrittäminen (20 ov.)
luonto-opastus ja luontomatkailu (20 ov.)

Valinnaiset opinnot

- elinympäristöjen hoito ja riista-alan valinnaiset opinnot (30 ov.)

Vaihtoehtona (mikäli riittävä ryhmäkoko toteutuu):

Valinnaiset opinnot

- eräretkien opastus + riista-alan valinnaiset opinnot + ympäristöviestintä (30 ov.)